

Strategia rozwoju Gminy Bralin na lata 2000 - 2010

**Kalisz / Bralin
30 sierpnia 2000 r.**

**Strategia Rozwoju Gminy Bralin
została napisana przez
Pana mgr Rafała Reszela,
który wykorzystał i uwzględnił:**

- **informacje i materiały uzyskane w Urzędzie Gminy w Bralinie,**
- **wnioski zebrane podczas spotkania z sołtysami,**
- **wnioski Komisji Rady Gminy,**
- **wnioski Zarządu Gminy,**
- **wnioski wynikające ze „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Bralin”, „Programu kanalizacji wsi i budowy oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Bralin oraz „ Programu gazyfikacji wsi na terenie Gminy Bralin”.**

SPIS TREŚCI

str.

Wprowadzenie	4-5
I. Uwagi metodyczne	6 - 7
II. Kalendarium prac	8
III. Podstawowe informacje o Gminie Bralin	9 - 15
IV. Analiza S.W.O.T.	16
1. Uwarunkowania ogólnokrajowe	16 - 17
2. Uwarunkowania makroregionalne (wojewódzkie)	18 - 24
3. Uwarunkowania miejscowe	25 - 28
V. Misja Samorządu Gminy	29
VI. Deklaracja Intencji Samorządu Gminy	30
VII. Kluczowe problemy, cele, zadania i kierunki rozwoju	31 - 39
VIII. Wizja Gminy po 2010 r.	40
IX. Zestawienie najważniejszych zadań przyjętych do realizacji w 2000 -2010 r.	41
Literatura	42
Załączniki	43
1. Mapa gminy z układem komunikacyjnym	44
2. Mapa administracyjna województwa wielkopolskiego	45

Wprowadzenie

W wyniku dokonujących się procesów transformacji systemowej nastąpiła radykalna zmiana uwarunkowań i mechanizmów rozwoju gmin. Stąd władze samorządowe Gminy Bralin stanęły wobec nowych, istotnych problemów wymagających rozwiązania, a związanych m.in. z planowaniem strategicznym rozwoju. Problemy te przybrały postać następujących pytań:

- w jakim kierunku powinna rozwijać się Gmina ?,
- na jakich zasadach oprzeć rozwój Gminy ?,
- w jaki sposób wykorzystać szanse oraz mocne strony Gminy ?,
- jak uniknąć zagrożeń i przeciwdziałać negatywnym zjawiskom ?,
- w jaki sposób stymulować procesy rozwoju lokalnej gospodarki i stwarzać dogodne warunki dla lokalizacji nowych podmiotów gospodarczych ?,
- jak optymalnie wykorzystać potencjał produkcyjny rolnictwa ?,
- w jaki sposób chronić interesy społeczności lokalnej i zapewnić jej poziom życia zgodny ze standardami Unii Europejskiej ?,
- w jaki sposób przygotować się do integracji z Unią Europejską ?.

Rozwiązanie tych i innych problemów musi uwzględniać optymalne wykorzystanie wszystkich zasobów regionu, tak aby osiągnąć wytyczone cele, odnoszące się do przyszłych ilościowych i jakościowych zmian.

Zatem, obecne uwarunkowania funkcjonowania Gminy, wymagają od władz samorządowych stosowania nowych metod i stylów zarządzania, adekwatnych do dynamiki zmian zachodzących w otoczeniu.

Aby stworzyć sprzyjające warunki dla rozwoju społeczności lokalnej powinno odpowiedzieć się na zasadnicze pytanie: co musimy zrobić, aby funkcjonować i rozwijać się w przyszłości. Takie pytanie postawiła sobie Rada Gminy wraz z Zarządem. Odpowiedzią na to pytanie stało się opracowanie: „*Strategii Rozwoju Gminy Bralin na lata 2000 - 2010*”. Można oczekiwać, iż przyniesie ona mieszkańcom gminy szereg korzyści.

Oto niektóre z nich:

- redukuje stopień niepewności funkcjonowania oraz rozwoju Gminy w perspektywie wieloletniej;
- umożliwia większą spójność działań np. w zakresie ochrony środowiska;
- zwiększa zdolności adaptacyjne Gminy do zmiennych warunków otoczenia, w tym wpływa na doskonalenie pracy samego Urzędu Gminy;
- ułatwia podejmowanie decyzji kierowniczych w warunkach ryzyka i niepewności;
- ułatwia przełamywanie barier rozwojowych i wykorzystanie pojawiających się szans;
- określa cele i kierunki rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy opierając się na zasadzie ekorozwoju czy rozwoju zrównoważonego;
- podporządkowuje działania operacyjne celom długofalowym;
- optymalizuje gospodarkę zasobami ludzkimi, naturalnymi i materialnymi;
- zwiększa szansę Gminy na uzyskanie dodatkowych, zewnętrznych źródeł finansowania inwestycji, jak i pozyskania kapitału zagranicznego dla gospodarki lokalnej;
- zwiększa wpływ społeczności lokalnej na kierunki rozwoju Gminy oraz pobudza oddolną inicjatywę i przedsiębiorczość;
- stanowi istotny czynnik budowy samorządności oraz demokracji lokalnej.

Strategię Rozwoju Gminy Bralin na lata 2000 - 2010 cechuje m.in.:

- ⇒ długi horyzont w czasie,
- ⇒ identyfikacja i określenie priorytetowych zamierzeń,

- ⇒ kompleksowe podejście do wyodrębnionych problemów,
- ⇒ dostosowanie zamierzeń do możliwości organizacyjno-finansowych jak i uwarunkowań prawnych.

Niniejsze opracowanie zawiera: kalendarium prac w którym przedstawiono podejmowane problemy, tematy szkoleń, osoby tworzące zespół tematyczny; mocne i słabe strony Gminy; szanse i zagrożenia dla lokalnego rozwoju wyodrębnione w wyniku przeprowadzonej analizy S.W.O.T. Zebrane informacje oraz przeprowadzone analizy pozwoliły na sformułowanie Misji i Deklaracji Intencji Samorządu Gminy; wyodrębnienie kluczowych problemów, istotnych celów, zadań i kierunków rozwoju. Pracę zakończono przedstawieniem Wizji Rozwoju Gminy do 2010 r. oraz zestawieniem najważniejszych zadań przyjętych do realizacji, które podsumowały całość dzieła.

Autor ma nadzieję, że kumulacja dotychczasowych doświadczeń samorządu oraz krystalizacja poglądów odnoszących się do przyszłości Gminy zaowocuje w najbliższej przyszłości przystąpieniem do rozwinięcia zawartych w *Strategii Rozwoju Gminy* treści. Podjęte prace doprowadzić powinny do opracowania programów wdrożeniowych strategii rozwoju. Niniejsza praca chociaż syntetyczna spełnia wymogi planu długookresowego. Jest zarazem wprowadzeniem w najważniejsze problemy, przydatnym również ze względu na opracowane Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bralin.

Autor opracowania kieruje ku Zarządowi Gminy, Przewodniczącym Komisji Rady Gminy oraz Sołtysom serdeczne podziękowania za współpracę w trakcie tworzenia niniejszego dokumentu. Życzy także pomyślnej realizacji planów rozwojowych.

I. Uwagi metodyczne

Strategia - w ogólnym ujęciu - oznacza sposób osiągania wyznaczonych celów przez sterowanie rozwojem. Strategię gminy można definiować jako użytkowanie

wszystkich sił tkwiących w lokalnych systemach, w formie długookresowego i wielkoskalowego planowania dla zapewnienia sukcesu w rozwoju. Planowanie strategiczne jest rozumiane jako świadomy, systematyczny i ukierunkowany na przyszłość, proces przygotowania i podejmowania decyzji dotyczących rozwoju gminy i stopnia zaspokojenia potrzeb społeczności lokalnej, oraz koordynacji i integracji podejmowanych-przez władze samorządowe- działań realizacyjnych, na rzecz przyjętych ustaleń planistycznych z uwzględnieniem uwarunkowań otoczenia. Inaczej mówiąc, posługując się planowaniem strategicznym, ustalamy perspektywiczne cele stojące przed gminą i określamy sposoby ich realizacji tak, aby nastąpiła harmonijna adaptacja gminy do stanów otoczenia i związanych z nimi wyzwań rozwojowych.

Mając na uwadze obowiązki konstytucyjne państwa można wyróżnić kluczowe zadania strategiczne, które w znacznym stopniu stają się domeną polityki władz lokalnych. Dotyczy to zwłaszcza:

- prowadzenia polityki wspierającej ograniczanie bezrobocia np. przez wspieranie rozwoju małego biznesu, roboty publiczne i prace interwencyjne;
- stwarzania korzystnych warunków dla instytucji i obywateli w realizacji prawa zakładania szkół;
- realizacji prawa obywatela do opieki zdrowotnej czy uprawiania kultury fizycznej;
- prowadzenia polityki sprzyjającej zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych obywateli, w tym wspierania ich działań zmierzających do uzyskania własnego mieszkania.

W planowaniu strategicznym wyróżnia się następujące etapy:

Etap I - diagnozy stanu Gminy (w obszarach składających się na układ funkcjonalny Gminy),

Etap II - planowania strategicznego (formułowania strategii),

Etap III - wdrażania strategii,

Etap IV - kontroli przebiegu realizacji strategii rozwoju i wprowadzania ewentualnych korekt.

Głównymi elementami strategii są: diagnoza prospektywna zakończona identyfikacją problemów rozwoju; wizja przyszłości poprzedzona określeniem pola działania które jest uwarunkowane szeregiem szans i zagrożeń rozwojowych; wyodrębnione cele rozwoju, które winny być przyjęte do realizacji w ustalonej kolejności oraz kierunki działania, którym należy przyporządkować szczegółowe projekty i programy działania.

Strategia ma na celu doprowadzić do takiego gospodarowania zasobami gminy, aby zapewnić mieszkańcom warunki umożliwiające wzrost poziomu życia oraz zaspokojenie bieżących i przyszłych potrzeb.

Naczelną zasadą na której Gmina opiera swój rozwój będzie zasada zrównoważonego rozwoju.

W ustawie o ochronie i kształtowaniu środowiska (Dz. U. Nr 133, poz.885) przez zrównoważony rozwój rozumie się:

- zachowanie możliwości odtworzenia się zasobów naturalnych,
- racjonalne użytkowanie zasobów nieodnawialnych i zastępowanie ich

- substytutami,
- ograniczanie uciążliwości dla środowiska i nieprzekraczanie granic wyznaczonych jego odpornością,
- zachowanie różnorodności biologicznej,
- zapewnienie obywatelom bezpieczeństwa ekologicznego,
- tworzenie podmiotom gospodarczym warunków do uczciwej konkurencji w dostępie do ograniczonych zasobów i możliwości odprowadzania zanieczyszczeń,
- zapewnienie ochrony i racjonalnego kształtowania środowiska stanowiącego dobro ogólnonarodowe oraz tworzenie warunków sprzyjających urzeczywistnianiu prawa obywateli do równoprawnego korzystania z wartości środowiska.

Takie ujęcie oznacza, iż rozwój społeczno-gospodarczy musi pozostawać w harmonii z środowiskiem przyrodniczym.

Prace związane z opracowaniem „Strategii rozwoju Gminy Bralin na lata 2000-2010” przebiegały w trzech płaszczyznach: merytorycznej, metodycznej i organizacyjnej.

Na płaszczyźnie merytorycznej zrealizowano następujące działania:

- sformułowano główne problemy rozwoju,
- w ramach analizy S.W.O.T. wyodrębniono silne i słabe strony Gminy oraz szanse i zagrożenia dla dalszego rozwoju,
- określono i uporządkowano cele i zadania do realizacji,
- wskazano strategiczne kierunki rozwoju.

Zawarte w *Strategii* dane statystyczne dotyczą głównie lat 1998 -1999, a dla rolnictwa 1996 r.

Prace metodyczne obejmowały:

- wybór metod i technik badawczych,
- wypracowanie skutecznych metod komunikowania się i pracy w powołanym zespole tematycznym,
- wybranie metod i sposobów uspołecznienia opracowania.

Prace organizacyjne skupiły się głównie na sprawnej wymianie informacji pomiędzy osobami zaangażowanymi w niniejsze opracowanie oraz ustaleniu harmonogramu prac.

Po zakończeniu drugiego etapu prac, należy przyjąć, iż opracowany dokument będzie podlegał dalszym zmianom tak , aby był stale adekwatny do zmian zachodzących w otoczeniu zewnętrznym i wewnętrznym Gminy.

Konieczne są także systematyczne korekty programów wdrożeniowych lub opracowanie potrzebnych programów od podstaw np. w zakresie rozbudowy i unowocześniania infrastruktury technicznej (sieci kanalizacji, modernizacji i budowy dróg itp.).

II. Kalendarium prac

		7
--	--	---

Termin	Uczestnicy	Zagadnienia
05.05.1999 r. 18.05.2000	Zarząd Zarząd	Negocjacje warunków umowy Podpisanie umowy
25.05.2000	Sołtysi	Omówienie danych i informacji o gminie; założeń polityki przestrzennej i zrównoważonego rozwoju, założeń metodycznych strategii; zebranie danych o sytuacji w poszczególnych sołectwach, ich mocnych i słabych stronach, zadaniach na lata 2000-2010
23.08. 2000	Zarząd	Omówienie podstawowych problemów Gminy Zapoznanie z wstępnymi wnioskami z analizy S.W.O.T. Uzgodnienie priorytetów rozwoju Gminy
30.08.2000	Rada Gminy	Uchwalenie strategii

III. Podstawowe informacje o Gminie Bralin

Powierzchnia: 85,2 km kw. (8.516 ha)
Ludność: 5.562 osób, w tym 2.813 kobiet
(gęstość zaludnienia - 65 os. / km kw.);

Tab. 1

Ruch naturalny ludności w liczbach

Lata	Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony ogółem	Przyrost naturalny
1995	30	59	50	9
1996	32	82	58	24
1997	27	79	49	30
1998	34	67	42	25
1999	32	64	48	16

Tab. 2

Ruch naturalny ludności w procencie (na 1000 ludności)

Lata	Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny
1995	5,5	10,9	9,2	1,7
1996	5,9	15,1	10,7	4,4
1997	4,9	14,4	8,9	5,5
1998	6,2	12,1	7,6	4,5
1999	5,7	11,5	8,6	2,9

Ludność w/g wieku

0 - 2	217
3 - 6	298
7 - 14	747
15 - 17	287
18 - 19	185
20 - 29	906
30 - 39	783
40 - 49	782
50 - 59	518
60 - 64	219
65 i w.	620

Dane demograficzne wskazują, że obciążenie ekonomiczne ludności jest zrównoważone; na 100 os. w wieku produkcyjnym przypada 70,6 w wieku nieprodukcyjnym. Saldo migracji (na 1000 ludn.) wynosiło w 1997 r. - 6, w 1998 r.- 6,53, w 1999 r.-2,33 i jest dodatnie. Dodatni jest również wskaźnik przyrostu naturalnego, z widoczną tendencją spadkową tj. 1997 r.-5,5, 1998 r.-4,5, 1999r.- 2,9 (na 1000 mieszk.).

Sieć osadniczą tworzy 12 wsi sołeckich: Bralin, Czermin, Działosze, Gola, Chojęcin - Wieś, Chojęcin - Parcele, Mnichowice, Nosale, Nowa Wieś Książęca, Tabor Mały, Tabor Wielki, Wernikopole.

Drogi:

A. Droga krajowa:

- nr 8 Warszawa - Wrocław; jednocześnie międzynarodowa E -67, III klasy technicznej, w przyszłości ekspresowa (dł. drogi na obszarze gminy wynosi 9 km)

B. Drogi powiatowe:

- nr 13 504 Kobyla Góra-Marcinki-Mielęcín-Kępno;
parametry: kl. Z i L (kl. V i VII); ok. 3 km;
- nr 13 516 Perzów-Turkowy-Mnichowice-Nosale-Grębanin,
do drogi woj. 453; parametry: kl. L i D (kl. VI i VII), ok. 6 km;
- nr 13 523 Domaśłów-Nowa Wieś Książęca-Mroczeń
(nr 453); parametry: kl. L i D (kl. VI i VII), ok. 6,5 km;
- nr 13 525 Bralin (nr 8) -Nowa Wieś Książęca - Darnowiec,
droga nr 453; parametry: kl. Z (kl. V), ok. 9 km;
- nr 13 526 Marcinki-Czermin-Bralin (nr 8);
parametry: kl. Z i L (kl. V i VI), ok. 8,5 km ;
- nr 527 Bralin (od drogi nr 8)- Szklarka Mielecka (nr 43).

Są to drogi w większości o niskich parametrach i wymagające w szeregu przypadkach pilnych prac modernizacyjnych i remontowych. Sieć dróg powiatowych umożliwia połączenia z Bralinem lub Kępem.

C. Drogi gminne:

32 km (o naw. twardej-11 km; o naw. ulepszonej - 6 km)

Gęstość dróg gminnych wynosi 37,6 km / 100 km kw.

i jest niższa od śr. gęstości dróg gminnych na terenie pow. kępińskiego. Są to drogi przeważnie VI klasy technicznej.

Komunikacja kolejowa: linia kolejowa jednotorowa, niezelektryfikowana nr 181 o znaczeniu lokalnym tj. Oleśnica- Syców-Kępno-Herby N. (możliwość zawieszenia).

Placówki pocztowo - telekomunikacyjne: 1 w Bralinie.

Wskaźnik telefonizacji. - 4,5 / 100 mieszk.

Zwodociągowanie - ok. 96 % gosp. dom. ; SUW: Bralin, Nowa Wieś Książęca.

Ujęcia wód: Bralin -2 studnie i Nowa Wieś Książęca - 2 studnie.

Zasoby wód podziemnych zabezpieczają potrzeby gminy.

Systemy ujęcia, uzdatniania i rozprowadzania wody są nowe.

Elektryfikacja: 100 proc.; obsługa z głównego punktu zasilania-GPZ Kępno.

Zasoby mieszkaniowe: 1.336 mieszkań; 5.837 izby; pow. użytkowa mieszkań w tys. m kw. -118,411; pow. użytk. mieszk. na os. w m kw. -22,1 (powyżej śr. w skali powiatu).

Instytucje samorządowe: Urząd Gminy w Bralinie.

Oświata i kultura:

- a) 3 S.P.: Bralin, Nowa Wieś Książęca, Mielęcín;
- b) gimnazjum w Bralinie w trakcie budowy (do 2002 r.);
- c) sala gimnastyczna w Nowej Wsi Ks.-w trakcie budowy (do 2002 r.);
- d) 1 przedszkole w Bralinie;
- e) 1 biblioteka;
- f) 5 Domów Ludowych (Chojęcín, Nowa Wieś Ks., Gola, Mielęcín, Tabor W.);

zaadaptowano salę w Domu Strażaka w Bralinie na świetlicę socjoterapeutyczną służącą profilaktyce przeciwalkoholowej.

Działalność sportowa: 2 LKS; zespoły piłki nożnej; liczne imprezy sportowe.

Ochotnicza Straż Pożarna: 11 jednostek o dużej sprawności bojowej (brak jednostki w Taborze Małym); OSP w Bralinie w krajowym systemie (2 GBA Star 244); OSP w Nowej Wsi Książęcej w powiatowym systemie przeciwpożarowym (na stanie wóz bojowy „Magirus Duts”).

Służba zdrowia: 1 Ośrodek Zdrowia w Bralinie (2 lekarzy; 1 dentysta; 4 pielęgniarki; 1 położna).

Apteki: 1 w Bralinie

Bezpieczeństwo Publiczne: Komisariat Policji w Bralinie (2001r. przekształcenie w Rewir Dzielnicowych).

Oddz. banków: 1 SBL w Bralinie.

Stacje benzynowe: 2 (Bralin, Chojęcin).

Położenie gminy w regionie i jej walory krajobrazowe

Gmina Bralin wchodzi w skład województwa wielkopolskiego, powiat kępiński. Od północy graniczy z gminą Kobyla Góra, od wschodu z gminami Kępno i Baranów, od południa z gminą Rychtal, a od południowego zachodu z gminą Perzów. Południową i centralną część gminy obejmuje Wysoczyzna Bolesławiecka, a północno-zachodnią Wzgórza Ostrzeszowskie. Siedzibą gminy jest wieś Bralin położona 6 km od Kępna, na drodze krajowej nr 8 (międzynarodowej E-67). W rejonie rzek Czarnej Widawy i Szumnej Wody występują duże kompleksy łąk.

Walory turystyczno-krajobrazowe gminy podlegają ochronie w ramach obszaru chronionego krajobrazu „Wzgórza Ostrzeszowskie i Kotlina Odolanowska”

Gmina posiada dwa zwarte kompleksy leśne, jeden w północno-zachodniej, a drugi północno-wschodniej części. Łącznie lasy zajmują 1457 ha, co stanowi 17,1 proc. pow. gminy. Dominują lasy sosnowe i sosnowo-brzozowe. Przy leśniczówce „Bralin” dużą atrakcją turystyczną są pomniki przyrody żywej-„Dęby Bralińskie” (szypułkowe), których wiek szacuje się na 600-800 lat, a obwód pnia waha się w granicach 410-628 cm. Najpiękniejszym zabytkiem drewnianej architektury sakralnej jest kościół „Na Półku” p.w. Narodzenia N.M.P z 1711 r. (na planie krzyża greckiego z centralnie położonym dwustronnym ołtarzem głównym).

Ochroną konserwatorską objęto układy urbanistyczne: Bralina, Mnichowic, Nowej Wsi Książęcej, pozostałości grodziska stoikowego w Bralinie; rzeźby i kapliczki ludowe, cmentarze, stanowiska archeologiczne, parki dworskie w Chojęcinie, Mielęcinie i Nowej Wsi Książęcej (rejestr zabytków w zał.)

Północna część gminy obejmująca Wzgórza Ostrzeszowskie jest szczególnie atrakcyjna dla wypoczynku i mieści się w ramach Kobylogórskiego Rejonu Turystyczno-Wypoczynkowego. W chwili obecnej przez teren gminy wiedzie szlak pieszych wędrówek Kobyła Góra-Bralin-Kępno (projektuje się następne).

Rys historyczny

Pierwsza wzmianka historyczna o Bralinie znajduje się w bulii Innocentego II z 1136 r., jednak geneza miejscowości może sięgać IV n.e., gdy zamieszkiwali na tych terenach Słężanie (pod względem wykonanych prac archeologicznych teren gminy jest słabo rozpoznany). W starożytnym okresie przez okolice gminy przebiegał szlak bursztynowy, a w średniowieczu wiodł szlak handlowy Kijów-Przemyśl-Wieluń-Wrocław. Z XV w. pochodzą pozostałości dawnego grodziska stoikowego, a później dworu obronnego (XVI w.).W 1540 r. Bralin otrzymał prawa miejskie, które utracił w 1875 r. w wyniku nowego podziału administracyjno-fiskalnego osiedli miejskich Śląska.

Przemysł i usługi

Nie występują duże zakłady przemysłowe. Istotne znaczenie na rynku pracy mają większe firmy produkujące meble i tartaki. W sferze usług dominują małe firmy handlowe, gastronomiczne, rzemieślnicze (stolarskie i tapicerskie), mechaniki i blacharstwa samochodowego, usług budowlanych.

Do najważniejszych przedsiębiorstw można zaliczyć:

- KONSTAL S.C. w Bralinie(produkcja wyrobów metalowych);
- KARIAN S.C. w Chojęcinie (produkcja mebli);
- Mirowscy w Chojęcinie, Bralinie, Nowej Wsi Ks. (prod mebli);
- Małyska Dorota w Nowej Wsi Ks. (stolarstwo, tapicerstwo);
- Jerzyk „ Maj-pol ” i „Chrupes” (przetwórstwo spożywcze);

- sady	17 ha (0,2 %)
- łąki i pastw.	1.483 ha (17,4%)
-lasy	1.457 ha (17,1%)
-pozostałe grunty i nieużytki	898 ha (10,6%).

W posiadaniu rolników indywidualnych jest 4.887 ha. Dominuje uprawa zbóż (2.755 ha w gosp. ind.) i ziemniaków (484 ha) oraz trzody chlewnej (9.509 szt.) i hodowla bydła (1744 szt.).

Przeważają gospodarstwa małe-do 10 ha, stanowiące ponad 60 proc. ogólnej liczby gospodarstw (w woj. wielkopolskim średnia wynosi - 9,4 ha).

Grunty orne zajmują 72,3 proc. pow. gminy z czego większość ma słabą przydatność uprawową (kl. V i VI).

Kompleksy rolniczej przydatności gleb:

- kompleks 2 (pszenno dobry)-15 ha,
- kompleks 4 (żytni bardzo dobry) -302 ha,
- kompleks 5 (żytni dobry)-1094 ha,
- kompleks 6 (żytni słaby)-1759 ha,
- kompleks 7 (żytni bardzo słaby) 1328 ha,
- kompleks 8 (zbożowo-pastewny mocny)- 56 ha,
- kompleks 9 (zbożowo- pastewny słaby) - 201 ha.

W kompleksach użytków zielonych występuje 2z (użytki zielone średnie)- 45,1 % i 3z (użytki zielone słabe i najsłabsze)-54,9 %.

Natomiast sprzyjającym czynnikiem agroklimatycznym jest długi okres wegetacyjny 210-217 dni (w Polsce 180-230 dni).

Obiekty zabytkowe wpisane w rejestr zabytków

Tab.3
Rejestr zabytków

Inwestycje zrealizowane w Gminie w ciągu ostatnich lat

- w 1997 r. oddano do eksploatacji mechaniczno-biologiczną oczyszczalnię ścieków BOSS-2000 w Bralinie;
- począwszy od 1997 r. trwa budowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej w Bralinie. Do końca 2000 r. będzie skanalizowana połowa Bralina;
- pełne zwodociągowanie Gminy do 2000 r.;
- telefonizację gminy zakończono w 1998 r. (w 2000 r. przeprowadzono modernizację w Nowej Wsi Ks.);
- w grudniu 1999 r. oddano do eksploatacji składowisko odpadów komunalnych w Nowej Wsi Książęcej (obecna kwatery wystarczy na ok. 26 lat użytkowania);
- w 1999 r. oddano do użytku Dom Ludowy w Chojęcinie-Parcelach (oddano w najem na klub dyskotekowy);
- do 2001 r. zostanie zakończona rekultywacja nielegalnego wysypiska śmieci w Bralinie;
- w 1998 r. i 1999 r. wykonano drogowe nawierzchnie mineralno-bitumiczne w Chojęcinie, Taborze Wielkim, Bralinie dł. 2,4 km;
- z finansowym udziałem Gminy wykonano w latach 1998, 1999 i 2000 nawierzchnie mineralno-bitumiczne dł. 2 km na drogach powiatowych w Nowej Wsi Ks. I Nosalach;
- modernizacja instalacji oświetlenia ulicznego w Bralinie, Nowej Wsi-Parcelac

IV. Analiza S.W.O.T.

W wyniku przeprowadzonej analizy S.W.O.T. wyodrębniono słabe i silne strony oraz szanse i zagrożenia istotne dla rozwoju kraju, województwa wielkopolskiego (diagnoza DSRiP UMWW), a także Gminy Bralin. Punktem wyjścia dla przeprowadzonych badań odnoszących się bezpośrednio do stanu Gminy stały się obszary funkcyjne. Szczególną uwagę zwrócono na rolnictwo.

1. Uwarunkowania ogólnokrajowe

Uwarunkowania korzystne i szanse rozwojowe (wybór):

Na podstawy planowania strategicznego składają się akty prawne o znaczeniu krajowym i międzynarodowym. Do najważniejszych zalicza się:

⇒ dokumenty rządowe: „ Strategia dla Polski ” (1994), „ Państwo sprawne, przyjazne, bezpieczne” (1997), „ Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju - Polska 2000 PLUS”, (1997), „ Raport o polityce regionalnej” (CUP - 1995) wraz z rezolucją Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

z dnia 29 marca 1996 r.;

- ⇒ „W perspektywie roku 2010” w tym „Droga do roku 2010. Raport w sprawie opracowania długofalowej strategii rozwoju Polski na okres 15 lat”, Komitet Prognoz „Polska w XXI wieku” przy Prezydium PAN (1995);
- ⇒ dokumenty i studia mające istotne znaczenie dla kontaktów międzynarodowych gmin: „Europejska Karta Samorządu Terytorialnego ” (1990), „Europejska Karta Samorządu Regionalnego” (projekt z 1997), „Europa 2000 PLUS. Współpraca dla rozwoju terytorialnego Europy” (1994);
- ⇒ „Strategia finansów publicznych i rozwoju gospodarczego do 2010 r. „(1999).
- ⇒ przepisy sprzyjające inwestowaniu w Polsce;
- ⇒ niskie koszty siły roboczej;
- ⇒ brak sporów granicznych i konfliktów wewnętrznych;
- ⇒ tworzenie Systemu Informacji Przestrzennej w kraju;
- ⇒ stosunkowo dobra koniunktura gospodarcza;
- ⇒ planowane przyjęcie w poczet krajów Unii Europejskiej (ok. 2004 r.).

Uwarunkowania niekorzystne i zagrożenia (wybór):

- ⇒ wysokie podatki i niestabilne prawo podatkowe;
- ⇒ wysoki kurs złotego i stopa procentowa (w długim okresie);
- ⇒ zwiększenie udziału samorządów w podatkach dochodowych w zamian za likwidację subwencji ogólnej w części drogowej i oświatowej na 2001 r. (docelowo 45 proc. wpływów z podatku od osób fizycznych i 25 proc. od osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej, a posiadających siedzibę na terenie gminy).
- ⇒ ewentualny spadek tempa wzrostu gospodarczego;
- ⇒ zbyt wysokie bezrobocie - 14% w 2000 r.;
- ⇒ wysokie ujemne saldo obrotów bieżących;
- ⇒ zbyt wysoka inflacja, a co za tym idzie restrykcyjna polityka pieniężna;
- ⇒ stały wzrost liczby osób o niskich dochodach oraz pozostających na zasiłku socjalnym;
- ⇒ niekorzystna struktura wykształcenia na wsi;
- ⇒ niska opłacalność produkcji rolniczej i jej braki jakościowe,
- ⇒ przeludnienie agrarne na wsi i dominacja małych gospodarstw.

Specjaliści z Komitetu Prognoz „Polska w XXI ” przyjęli, iż nadrzędnym celem strategii do 2010 r. powinno być „**zmniejszenie opóźnienia Polski w światowym rozwoju cywilizacyjnym oraz znaczące podniesienie poziomu i jakości życia społeczeństwa**”.

Cel ten obejmuje:

- rozwój osobowości jednostek, rodzin, wspólnot lokalnych i całego społeczeństwa,
- umocnienie i rozwój świadomości narodowej i patriotyzmu,
- rozwój kultury i nauki,
- poprawę zdrowia fizycznego i dbałość o wartości duchowe,
- zachowanie i rekultywację środowiska przyrodniczego,
- umocnienie suwerenności kraju.

Środki zagraniczne

W sumie ze środków PHARE, ISPA i SAPARD ma być wydane w 2000 r. prawie 2 mld 123,7 mln zł., wraz z niewykorzystanymi w ubiegłych latach środkami PHARE:

Środki mają być przeznaczone na :

- inwestycje w infrastrukturę transportową,
- inwestycje w ochronę środowiska,
- rozwój instytucjonalny administracji,
- współpracę przygraniczną,
- modernizację przemysłu i rozwój regionalny,
- rozwój regionalny i społeczny,
- wzmocnienie granicy wschodniej,
- łagodzenie skutków społecznych restrukturyzacji górnictwa i hutnictwa,
- przygotowanie sektora rolnictwa do zmian.

**Przewidywany rozwój gospodarki polskiej
według scenariusza pasywnej i aktywnej polityki gospodarczej:**

	2000 r.	2001 r.	2002 r.
Wzrost PKB w proc.	5,0-5,5	4,8-6,0	4,7- 6,4
Eksport w proc.	9,9-12,5	9,4-12,6	8,8 -12,0
Import w proc.	8,0-10,4	8,0-10,6	7,7-11,3
Inflacja w proc.	5,7-6,1	4,8-5,4	3,9-4,6
Bezrob. zawod. czynnych w proc.	11,0-11,8	10,8-11,5	10,0-11,6
Deficyt rach. bież. w proc. PKB	-5,2 - 6,1	-5,0 -5,9	-4,9 -5,8
Deficyt budżetowy w proc. PKB	-2,4 - 2,6	-1,3 -3,0	-0,5 -3,0

Źr. Rzeczpospolita z 11.02.2000 r.

2. Uwarunkowania makroregionalne (wojewódzkie)

Potencjał rozwojowy Wielkopolski (dane za 1998 r.)

Województwo liczy 3351 tys. mieszkańców, tj. 8,7 % populacji kraju i zajmuje 29.600 km kw., co stanowi 9,5 % jego powierzchni. Jest drugim co do wielkości województwem w kraju i trzecim pod względem liczby ludności Na kw. przypada 113 mieszkańców. Powiatów - 31. Miasta na prawach powiatu: Kalisz, Konin, Leszno, Poznań. Gmin - 226.

Województwo wielkopolskie leży w zachodniej części Niżu Polskiego. Przez środek województwa przepływa Warta i jej dopływ Proсна, a na północy Noteć.

Siłą Wielkopolski jest przedsiębiorczość jej mieszkańców, zarówno w gospodarce jak i sprawach publicznych, a także wysoka kultura rolna. Wyższy od średniej krajowej jest poziom zatrudnienia czy liczba prywatnych przedsiębiorstw. Miastem o znaczeniu europejskim oraz wysokim potencjale rozwojowym jest Poznań wraz z powiatem ziemskim. Największe problemy rozwojowe ma powiat ziemski kaliski. Podstawowym surowcem mineralnym wydobywanym na dużą skalę są złoża

węgla brunatnego w trójkącie miast Konin-Koło-Turek oraz soli kamiennej w Kłodawie. Główne gałęzie przemysłu: spożywczy, energetyczny, metalowy, maszynowy, drzewny i meblarski. Blisko 40 % ludności żyje w małych miasteczkach, liczących od 10 do 40 tys. mieszkańców. Ludność wielkomiejska stanowi 21 %. Na wsi mieszka 1/4 wszystkich mieszkańców.

Województwo wielkopolskie na tle polski

	Woj. wielkopolskie	Polska
PIT w 1998 r. na 1 mieszkańca (w zł.)	1695	1716
Zatrudnienie w rolnictwie (proc. pracujących)	23	26
Stopa bezrobocia (VIII 1999 r.)	9,6	11,9
Liczba prywatnych firm na 1000 mieszk.		
W wieku produkcyjnym (dane za 1998 r.)	128	119
Abonenci TP S.A. na 1000 mieszk.	222	219
Inwestycje samorządowe w 1995-98		
na 1 mieszkańca (w zł.)	986	913
Frekwencja w wyborach samorządowych w 1998 r. w proc.	49	45

Żr. Rzeczpospolita nr 233 z dn. 5.10.1999, s.B5.

Jako punkt wyjścia- do opracowania „Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego”- zespół pod kier. prof. L. Wojtasiewicz przyjął:

- województwo wielkopolskie regionem zintegrowanym,
- województwo wielkopolskie regionem nowoczesnym,
- województwo wielkopolskie regionem dobrobytu mieszkańców.

Ocena potencjału wewnętrznego województwa

Silne strony

Uwarunkowania przestrzenne

położenie w pasie infrastr. W-E,

Środowisko przyrodnicze

ponadprzeciętny stan środowiska

Wyposażenie techniczne

szybki postęp w infrastr. komunalnej i ochronie środowiska

Mieszkańcy

Słabe strony

nierównomierna dostępność komunikacyjna
nierównomierne rozmieszczenie infrastr. gosp.

niewykorzystane w pełni walory przyrodnicze
niekorzystny bilans wody
niska jakość wód płynących
niski stopień oczyszczania ścieków

zły stan i niedrożność sieci transportowej
niewykorzystane w pełni alternatywne formy transportu (wodnego, lotniczego, kolejowego)
zły i niewystarczający stan infrastr. komunalnej
niewystarczający stan infrastr. ochrony środowiska

niski poziom bezrobocia
duży udział dochodów z aktywności
gospodarczej
wysoki poziom tożsamości
regionalnej

niska mobilność zawodowa i przestrzenna
liczne obszary o wysokiej stopie bezrob.
stosunkowo niski poziom płac
niski poziom integracji regionalnej

Rolnictwo i obszary wiejskie

największy w kraju areał terenów
rolniczych
ponadprzeciętna intensywność i
efektywność produkcji rolniczej
duży udział ind. gosp. rolniczych
duży odsetek gosp. oceniających
się jako rozwojowe
wyposażenie gosp. ponad śr.
krajową
zdrowa produkcja rolna
dobra baza surowcowa
nadwyżki produktów rolnych
duży potencjał produkcyjny

ponad połowa rolniczej przestrzeni prod.
jest gorsza od przeciętnej w kraju
duży udział obszarów o niskim poziomie
rolnictwa
duże rozdrobnienie gospodarstw
duży odsetek gosp. słabo wyposażonych
trudności ze zbytem płodów rolnych
trudna sytuacja przem. przetwórczego
niski poziom sanitarny gospodarstw i
zakładów przetwórczych

Gospodarka

stos. wysoki PKB i jego dynamika
stosunkowo wysoka wydajność
przemysłu
wysoka atrakcyjność inwestycyjna
wysoki udział kapitału zagranicznego
zróżnicowana struktura gałęziowa
i wielkościowa
duży udział sektora prywatnego
wysoka aktywność gospodarcza
mieszkańców

niski udział sektorów „wysokiej szansy”
liczne obszary o niskim potencjale
gospodarczym
duży deficyt handlu zagranicznego

Potencjał finansowy

duże zaangażowanie inwestycyjne
gmin

brak pełnej podmiotowości samorządu
wojewódzkiego
słaby dostęp do środków pomocowych

Potencjał intelektualny

potencjał konkurencyjny na tle
kraj
stosunkowo duży udział nakładów
na innowacje

konkurencyjność międzyn. w nielicznych
dziedzinach
słabe wykorzystanie nauki w gospodarce

Szanse

Zagrożenia

Uwarunkowania przestrzenne

położenie w jednym z europ.
biegunów wzrostu

marginalna część tego obszaru

Środowisko przyrodnicze

rozwój turystyki
inwestycje samorządów

degradacja wód powierzchniowych
i podziemnych

produkcja zdrowej żywności

pogorszenie bilansu wodnego

Wyposażenie techniczne

aktywność inwestycyjna gmin
wzrost atrakcyjności inwestycyjnej
szybka poprawa stanu

zahamowanie wzrostu gospodarczego
dalsza dekapitalizacja dróg

Mieszkańcy

przyrost zasobów pracy
wysoka aktywność gosp.

spadek „zatrudnialności” mieszkańców
niski poziom integracji
ucieczka ludzi młodych z obszarów
wiejskich
niski przyrost naturalny

Rolnictwo i obszary wiejskie

duże zasoby ziemi
wysoki potencjał produkcyjny
wzrost popytu na produkcję
„czystą”

spadek dochodowości produkcji
brak alternatywy rozwojowej dla
słabych gospodarstw
bariery jakościowe w UE

Gospodarka

postęp w restrukturyzacji
otwarcie rynków unijnych

otwarcie na konkurencję
eliminacja kapitału rodzimego

Uwarunkowania zewnętrzne - cele Unii Europejskiej, a problemy woj.

Priorytety UE

Problemy województwa

Tworzenie podstaw konkurencyjności regionu

Infrastruktura transportowa

skuteczność systemu poprzez
budowę zintegrowanych form
transportu

zdezintegrowane systemy przewozu
pasażerów (gł. Poznań)
brak łączonych form transportu
towarów

równowaga między różnymi
formami transportu

zwiększenie roli kolei i transportu wodn.
bariery dla transportu lotniczego

dostępność

preferencje dla trasy E-30 grożą
pogorszeniem stanu infrastruktury
w pn. i pd. części woj.
brak trasy Piła-Poznań-Śląsk w

	strategii narodowej
zrównoważony rozwój	uciążliwość transportu dla środowiska zwiększenie emisji spalin zagrożenie hałasem w miastach
Energia sieci energetyczne	niewystarczająca liczba stacji i sieci przesyłowych przy wzroście zapotrzebowania na energię
efektywność-działania od strony popytu	wysoka energochłonność gospodarki
odnawialne i alternatywne źródła energii	niewykorzystane zasoby geotermiczne produkcja biomasy szansą dla części rolnictwa
Telekomunikacja stymulacja nowych usług	rozwój telefonii stacjonarnej i komórkowej jest w dużej dysproporcji z rozwojem innych usług telekomunikacyjnych
wyposażenie potencjalnych użytkowników	brak regionalnych magistrali informatycznych zbyt małe znaczenie usług teleinformatycznych
Infrastruktura na rzecz środowiska	
dostarczanie wody pitnej i oczyszczanie ścieków	deficyt wody w regionie zanieczyszczenie większości gł. rzek
gospodarka odpadami	brak nowoczesnych systemów utylicacji odpadów minimalny stopień segregacji odpadów mała liczba wysypisk bezpiecznych
Nauka i technologie promowanie innowacji	słabe wykorzystanie technologii inf. mała liczba podmiotów gosp. stosujących systemy jakości ISO, TQM niskie nakłady i brak nowych form finansowania
sieć i współpraca przemysłowa	restrukturyzacja gospodarki przerwała stare łańcuchy zaopatrzeniowe i kooperacyjne inwestycje zagr. zmarginalizowały rodzimy sektor badawczo-rozwojowy brak układów powiązań MŚP

rozwój potencjału ludzkiego
w zakresie nauki, technologii
i innowacji

możliwości edukacyjne ograniczone do
kilku ośrodków
brak programów wspierających MŚP
mała mobilność kadry

skuteczne zarządzanie strategią

brak infrastruktury zarządzania rozwojem

Wspieranie konkurencyjności przedsiębiorstw

Wsparcie przedsiębiorstw, gł. MŚP

odchodzenie od dotacji kapitałowych
na rzecz nowych form

usprawnienie pomocy

brak alternatywnych źródeł finansowania
np. fundusze odnawialne, programy
wzajemnych gwarancji
brak programów wspierania grup
obszarów nieuprzywilejowanych
i grup szczególnych

Budowa sektora usług wspierających sektor biznesu

określenie potrzeb przedsiębiorstw

słabe rozpoznanie sytuacji
przedsiębiorstw

wykorzystanie współdziałania

brak koordynacji działań
wspierających usługi

wzmocnienie współpracy
międzynarodowej

brak drożnych kanałów dla tranzytu
kapitału

Działania w obszarach o szczególnym potencjale

poprawa stanu środowiska

możliwość realizacji większości
programów z zakresu ochrony
środowiska i gosp. komunalnej

turystyka-wiodący sektor wzrostu

zaniedbana infrastruktura i
nieefektywna promocja
niewystarczające umiejętności
zawodowe
brak partnerstwa i „łańcuchów
turystycznych

kultura dla wzrostu gospodarczego

dziedzictwo kulturowe szansą
dla turystyki

gospodarka społeczna

niewielki udział tego sektora
w gospodarce województwa

Strategia zatrudnienia

Promocja zatrudnienia

brak wpływu na służby zatrudnienia

**Społeczeństwo otwarte
dla wszystkich**

niski poziom integracji
bariery dla niepełnosprawnych
bariery dla niepełnosprawnych

**Promowanie zdolności do
zatrudnienia i mobilności**

ograniczona mobilność mieszkańców
utrudnia dostęp do rynku pracy i edukacji
podaż pracy nie dociera do obszarów
wysokiego bezrobocia

Rozwój przedsiębiorczości

ograniczone systemy wspierające
samozatrudnienie

Działania na rzecz kobiet

brak programów realizujących ten cel

Misja województwa

Misja województwa odzwierciedla dążenie do tworzenia optymalnych warunków rozwoju dla struktur wewnętrznych oraz inspirowanie działań rozwojowych dla otoczenia. Stąd w misji trzy zasadnicze cele:

- godne życie mieszkańców,
- sukces podmiotów funkcjonujących w województwie,
- motoryczny wpływ na otoczenie.

Cele generalne zawarte w strategii województwa

- zapewnienie mieszkańcom możliwie najlepszego poziomu życia,
- osiągnięcie możliwie najlepszego poziomu gospodarki,
- istotna poprawa jakości przestrzeni i wzrost wewnętrznej integracji,
- dostosowanie potencjału struktury i organizacji województwa do wyzwań XXI wieku i wymagań jednoczącej się Europy.

Zasadnicze kierunki rozwoju województwa

- zachowanie dotychczasowych funkcji wiodących charakterystycznych dla Wielkopolski przy ich jednoczesnej modernizacji,
- tworzenie nowych ogniw rozwoju w formie przedsięwzięć innowacyjnych.

W strategii uwzględnia się również priorytety zbieżne z narodową strategią rozwoju regionalnego tj.:

- rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmacnianiu konkurencyjności regionu, w tym sieci transportowo-logistycznych, informatycznych i infrastruktury ochrony środowiska;
- restrukturyzacja i dywersyfikacja bazy ekonomicznej, w tym rozwój małych i średnich przedsiębiorstw;
- rozwój zasobów ludzkich, w tym kształcenia oraz mobilności zawodowej;
- wsparcie obszarów wymagających aktywizacji;
- rozwój współpracy międzynarodowej.

Osiągnięcie zamierzonych celów rozwojowych wymaga zwrócenia szczególnej uwagi na:

- indywidualne dążenia samorządów władz regionalnych do lokalizacji przedsięwzięć inwestycyjnych na ich terenie,
- tworzenie ułatwień przez władze samorządowe dla nowo powstałych firm,
- ożywienie gospodarcze regionu w oparciu o kompleksowy program wykorzystania kapitału innowacyjnego.

3. Uwarunkowania miejscowe

Obszary funkcjonalno-przestrzenne Gminy

Gmina Bralin jest gminą rolno-produkcyjną o przewadze funkcji produkcji rolnej. Do funkcji egzogenicznych (zewnętrznych) zalicza się:

- produkcję rolną,
- rekreację i wypoczynek,
- obsługę rynku pracy (gł. Kępno).

Do funkcji endogenicznych (wewnętrznych) zalicza się:

- zatrudnienie w zakładach miejscowych zaspokajających lokalne potrzeby,
- mieszkalnictwo,
- usługi socjalno-bytowe świadczone dla mieszkańców.

Ze względu na formę użytkowania terenu, jego morfologię, występujące formy ochrony przyrody i zachodzące procesy społeczne na terenie gminy wyodrębniono 3 strefy funkcjonalne. Są one zgodne z podziałem dokonany w WBPP Oddział w Kaliszu oraz wybranymi wskazaniem „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Bralin” które zostało opracowane pod kier. mgr inż. arch. Jerzego Ulanickiego.

Strefa I - leśna , wypoczynkowa i usługowa

Północna część gminy obejmuje wsie: Wernikopole, Czermin, Mielęcin, Tabor Mały. Mocną stroną miejscowości będących w strefie oddziaływania gminy Kobyla Góra stanowi możliwość wykorzystania walorów przyrodniczo-krajobrazowych Wzgórz Ostrzeszowskich oraz zwartych kompleksów leśnych. Wzgórze Ostrzeszowskie stanowią wał moren czołowych spiętrzonych który wyznacza maksymalny zasięg

stadiału warciańskiego złodowacenia środkowo- polskiego. Występuje silnie urozmaicona rzeźba terenu o deniwelacjach rzędu 15-20 m i spadkach do 12-15%. W granicach gminy znajduje się niewielki fragment południowo-zachodniego skłonu Wzgórz z licznymi dolinkami o szerokości 40-60 m i głębokości 5-6 m. Szczególne preferencje dla rozwoju funkcji turystycznej ma północno-zachodnia część gminy. Walory turystyczne tej części gminy podnoszą lasy i pomniki przyrody-„Dęby Bralińskie”.

Strefa II - centralna o funkcji usługowo-produkcyjnej

Centralny obszar gminy leży się w obrębie Wysoczyzny Bolestawickiej. Bralin pełni funkcje lokalnego ośrodka rozwoju dla gminy z funkcją administracyjną. Na pasie drogi o znaczeniu krajowym (nr 8) i międzynarodowym są zlokalizowane miejscowości Gola Tabor Wielki, Chojećin -Parcele i Chojećin-Szum. Lokalizacja w,w miejscowości w sposób naturalny determinuje ukierunkowanie na rozwój mieszkalnictwa, rzemiosła i małego biznesu. Stąd konieczność zabezpieczenie terenów pod budownictwo indywidualne oraz działalność gospodarczą (magazyny, drobne przetwórstwo rolno - spożywcze, stacje benzynowe, filie większych zakładów), a to będzie decydowało o rozwoju tego obszaru. Należy przyjąć, iż modernizacja drogi krajowej nr 8 i uzyskanie statusu drogi ekspresowej, wpłynie na zwiększone zainteresowanie potencjalnych inwestorów centralną częścią gminy, a ewentualna budowa zbiornika retencyjnego w Czerminie lub/ i Wernikopolu zachodnią częścią przez turystów.

Istnieje konieczność szczególnej promocji omawianego obszaru pod kątem pozyskania inwestorów zewnętrznych (mały biznes) oraz rozwoju agroturystyki. Gmina jest położona w strefie oddziaływania Kępna jako ośrodka równoważenia rozwoju w skali lokalnej (powiatowej).

Strefa III - rolnicza i obsługi rolnictwa.

Obejmuje wsie: Mnichowice, Nowa Wieś Książęca, Chojećin Wieś, Działosze, Nosale, Nowa Wieś Parcele. Na obszarze tym zachowa dominację uprawa roli m.in. ze względu na stosunkowo wysokie klasy gleb i wysoką kulturę rolną oraz utrzyma się baza dla przemysłu przetwórstwa rolno-spożywczego. Wykorzystując zasoby surowców mineralnych w Nowej Wsi Książęcej (ility i kruszywa naturalne) może rozwijać się jeszcze przez kilka lat przemysł wydobywczy. Jednak jego rozwój winien przebiegać pod ścisłą kontrolą z wszelkimi preferencjami dla ochrony środowiska naturalnego. Szczególną uwagę należy zwrócić na problem rekultywacji wyrobisk.

Wnioski z uwarunkowań lokalnych i ponadlokalnych.

Analiza S.W.O.T. dla gminy

Słabe strony Gminy

Środowisko przyrodnicze

- brak sieci kanalizacyjnej i deszczowej;
- zanieczyszczenia wód powierzchniowych (wody poza klasami czystości);
- zanieczyszczania atmosfery -szczególnie w okresie jesienno-zimowym - wynikające ze stosowania w gospodarstwach domowych tradycyjnej techniki ogrzewania węglem;
- brak segregacji śmieci i sprawnej organizacji ich wywozu;
- brak sieci gazowej;
- zbyt duże natężenie hałasu przy drodze E-8.

Środowisko kulturowe

- zły stan techniczny wielu obiektów zabytkowych (oprócz sakralnych).

Sfera społeczno - gospodarcza

- konieczność usprawnienia systemu zarządzania przestrzenią wiejską w tym sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego które zabezpieczą potrzeby rozwojowe Gminy;
- konieczność zmian parametrów dróg (szczególnie szerokości pasa drogowego) oraz budowy w wielu miejscowościach chodników czy nowych przystanków autobusowych;
- brak uzbrojonych działek pod działalność małego biznesu, w tym działek rzemieślniczych;
- brak ścieżek rowerowych;
- wymagający poprawy stan oświetlenia ulicznego;
- wymagające dofinansowania obiekty sportowe np. stadion w Bralinie oraz konieczność budowy nowych;
- wymagająca dalszego doskonalenia organizacja informacji gospodarczej przez Urząd Gminy w Bralinie;
- wymagająca poprawy organizacja pracy podstawowej opieki zdrowotnej;
- brak obwodnicy dla Bralina;
- niezadowalający poziom zatrudnienia;
- proces starzenia się społeczeństwa.

Rolnictwo

- zbyt wysokie bezrobocie na wsi (ukryte);
- niekorzystna struktura obszarowa gospodarstw ;
- generalnie niska dochodowość gospodarstw;
- niska wartość rolniczej przestrzeni produkcyjnej, a zwłaszcza gleb.

Mocne strony Gminy

Środowisko przyrodnicze

- nieskażone gleby;
- relatywnie niezdegradowane środowisko przyrodnicze;
- nowa oczyszczalnia ścieków w Bralinie,
- nowe składowisko odpadów komunalnych w Nowej Wsi Książęcej;
- zasoby ilów i kruszywa do wykorzystania w budownictwie;
- tereny atrakcyjne dla rozwoju turystyki (pn. część gminy obejmująca Wzgórza Ostrzeszowskie;
- realizacja programu melioracji gruntów (dobry ich stan np. w Mnichowicach);

Środowisko kulturowe

- stosunkowo duża liczba obiektów zabytkowych i dobry stan obiektów sakralnych;

Sfera społeczno-gospodarcza

- w miarę dogodna lokalizacja regionalna i sieć połączeń regionalnych;
- rozwijana promocja gminy;
- pełna telefonizacja i zwodociągowanie;
- systematyczny rozwój infrastruktury gminy;
- aktywność i przedsiębiorczość mieszkańców (np. duża liczba spółek p.h.);
- reorganizacja w oświacie i usprawnienie jej struktury;
- zasoby terenów pod zabudowę jednorodzinną.

Główne szanse rozwojowe

- rozbudowanie sieci kanalizacyjnej i deszczowej;
- likwidacja i rekultywacja dzikich wysypisk;
- podnoszenie estetyki zabudowy;
- optymalne wykorzystanie składowiska odpadów i upowszechnienie segregacji

- odpadów (jest to podstawa dla uporządkowania gospodarki odpadami);
- zmiany strukturalne w rolnictwie i podwyższenie jakości produkcji;
- korzystne usytuowanie gminy i powiatu (na trasie Wrocław-Warszawa);
- aktywizacja zawodowa mieszkańców i rozwijanie działalności pozarolniczej (środki pomocowe UE);
- dalsza melioracja pól i ewentualna budowa zbiornika retencyjnego w Czerminie lub/i Wernikopolu;
- dostosowanie standardu dróg krajowych do standardów dróg ekspresowych (trasą ekspresową będzie droga nr 8 łącząca Wrocław z Warszawą; budowa drogi ekspresowej warunkuje powstanie szeregu obejść drogowych, w tym dla Bralina.);
- rozwijanie agroturystyki;
- rozwijanie gospodarstw ekologicznych i produkcji zdrowej żywności;
- rozwijanie małego biznesu, w tym rzemiosła;
- wykorzystanie dobrych warunków dla rozwoju przetwórstwa warzyw i owoców;
- przeznaczanie większej liczby działek pod działalność produkcyjną i usługową.

Główne zagrożenia

- wzrastające bezrobocie,
- przeludnienie agrarne,
- stosunkowo niskie dochody własne gminy;
- długie cykle inwestycyjne;
- brak specjalistów w nowych dziedzinach gospodarki np. zarządzania marketingowego;
- kurczenie się rynku zbytu na miejscową produkcję;
- niska świadomość ekologiczna mieszkańców;
- zmniejszające się środki na edukację;
- brak oferty w postaci uzbrojonych działek dla inwestorów wewnętrznych i zewnętrznych;
- brak obwodnicy dla Bralina;
- ograniczenie połączeń regionalnych przez PKP i innych przewoźników ze względu na niską rentowność;
- brak środków centralnych na budowę zbiornika retencyjnego w Czerminie lub/i Wernikopolu;
- niska wartość rolniczej przestrzeni produkcyjnej i zbyt wysokie rozdrobnienie gospodarstw rolnych.

V. MISJA SAMORZĄDU GMINY

Będziemy konsekwentnie rozszerzać zakres i polepszać jakość funkcji Gminy. Naszym celem jest stworzenie jak najlepszych warunków życia dla mieszkańców oraz zapewnienie podmiotom gospodarczym atrakcyjnych możliwości inwestowania i rozwoju. W naszych działaniach będziemy się kierować zasadą gospodarności oraz racjonalności. Naszym nadrzędnym celem jest uzyskanie silnej pozycji w powiecie oraz przyczynienie się do osiągnięcia standardów życia zbliżonych do istniejących w krajach Unii Europejskiej. Stąd kreować będziemy rozwój zrównoważony, opierający się na optymalnym wykorzystaniu zasobów gospodarczych, infrastrukturalnych, kulturowych czy organizacyjnych.

Za zadanie priorytetowe uznajemy zapewnienie mieszkańcom dobrych warunków do pracy, kształcenia, rozwijania przedsiębiorczości, wypoczynku, a także działania w zakresie:

- budowy nowoczesnej infrastruktury,
- ochrony dziedzictwa kulturowego,
- proekologicznego rolnictwa,
- wspierania rozwoju bazy rekreacyjnej i turystycznej,
- czystego środowiska,
- ładu przestrzennego,
- optymalizacji dostępu do podstawowej opieki i profilaktyki zdrowotnej,
- pozytywnego wizerunku gminy.

VI. Deklaracja Intencji Samorządu Gminy

Jako Samorząd Gminy Bralin uważamy, iż nadrzędne zasady które determinują naszą pracę, są związane z zaspakajaniem potrzeb społeczności w której żyjemy. Stąd za priorytetowe cele uznajemy:

- podniesienie poziomu i poprawę jakości życia mieszkańców ;
- optymalny wzrost gospodarczy i trwałe uruchomienie mechanizmów wzrostu konkurencyjności gospodarki;
- wprowadzenie ładu przestrzennego, ochronę i eksponowanie wartości przyrodniczych i kulturowych;
- zapewnienie warunków stałego rozwoju duchowego i poszanowania najwyższych wartości zawartych w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;
- zapewnienie poczucia bezpieczeństwa i perspektyw na przyszłość.

Zatem uznajemy również, że:

- podmiotom gospodarczym należy zapewnić jak najkorzystniejsze warunki funkcjonowania i rozwoju;
- aktywizacja zawodowa mieszkańców wymaga zabezpieczenia stosownych terenów;

- w podejmowanych działaniach musimy respektować zasadę ekorozwoju, która jest nadrzędną w stosunku do innych, a ochrona środowiska przyrodniczego jest z nią nierozłącznie związana;
- realizowana polityka rozwoju społeczno-gospodarczego musi się opierać się na planowaniu strategicznym, w tym przestrzennym;
- konieczne jest stałe podnoszenie jakości usług świadczonych przez Urząd Gminy;
- należy wspierać rozwój budownictwa mieszkaniowego i turystyki;
- szczególną uwagę trzeba zwracać na rozwój oświaty, służby zdrowia i zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom;
- umacniać będziemy funkcjonującą demokrację lokalną oraz doskonalić jej formy.

VII. Kluczowe problemy, cele, zadania i kierunki rozwoju Gminy do 2010 r.

Analizując obszary funkcjonalno-przestrzenne Gminy wyodrębniono najważniejsze problemy oraz priorytetowe cele i zadania. Nakreślono strategiczne kierunki rozwoju. Za cel główny uznano:

**STWORZENIE MIESZKAŃCOM ODPOWIEDNICH
WARUNKÓW DO PRACY, KSZTAŁCENIA
I WYPOCZYNKU W RAMACH GMINY
UKIERUNKOWANEJ NA ROZWÓJ FUNKCJI
ROLNICZYCH, PRZETWÓRSTWA ROLNEGO
I AGROTURYSTYCZNYCH, RZEMIOSŁA I DROBNEJ
PRZEDSIĘBIORCZOŚCI**

Do celów priorytetowych zaliczono:

Poprawę stanu środowiska przyrodniczego przez budowę sieci kanalizacyjnej ścieków (do 2015 r.) oraz udoskonalenia gospodarki odpadami na bazie komunalnego składowiska odpadów w Nowej Wsi Książęcej wraz z wdrożeniem systemu selektywnej zbiórki odpadów

Poprawę warunków funkcjonowania szkolnictwa, m.in. przez budowę gimnazjum (2002 r.) , sali gimnastycznej w Nowej Wsi Ks. (2002 r.) i Bralinie (2004 r.) oraz modernizację istniejącej bazy szkolnej.

Rozwijanie różnych form edukacji ekologicznej.

Wspieranie rozwoju infrastruktury warunkującej rozwój gospodarczy i mieszkalnictwa, w tym sieci komunikacyjnej z preferencjami dla budowy obwodnicy dla Bralina.

Stałą opiekę władz samorządowych nad najpiękniejszym z regionalnych zabytków-kościołem p.w. Narodzenia N.M.P. zwanego kościołem na „Półku”.

Za inne ważne cele uznano:

Poprawę warunków dla rozwoju małego biznesu oraz inne działania sprzyjające ograniczaniu bezrobocia i zwiększeniu przedsiębiorczości.

Zalesianie gleb o niskiej bonitacji, szczególnie w północnej części Gminy, zgodnie z „Programem granic rolno -leśnych”.

Poprawę warunków sanitarnych w gospodarstwach rolnych.

Wspieranie rozwoju różnych form profilaktyki zdrowotnej.

Wspieranie działań prowadzących do poprawy struktury gospodarstw rolnych oraz wydajności i jakości produkcji, a szczególnie tworzenie stowarzyszeń producentów rolnych.

Wspieranie inicjatyw kulturalnych.

Rozwijanie kultury fizycznej, sportu i rekreacji.

Stałe doskonalenie pracy Urzędu Gminy oraz rozwijanie zarządzania marketingowego.

Wymienione cele sprzyjają krystalizacji wizji Europy-regionów w ramach województwa wielkopolskiego oraz nawiązują do zadań własnych gminy.

Zadania własne gminy

Strategia rozwoju gminy skupia się na kluczowych problemach i zadaniach.

W świetle ustawy o samorządzie terytorialnym-w obszarze planów operacyjnych-zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty odbywa się poprzez realizację zadań w zakresie:

- ładu przestrzennego, gospodarki terenami i ochrony środowiska;
- gminnych dróg, ulic, mostów, placów, organizacji ruchu drogowego;
- wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i urządzeń sanitarnych, wysypisk i utylizacji odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną;
- lokalnego transportu drogowego;
- ochrony zdrowia;
- indywidualnego budownictwa mieszkaniowego;
- oświaty;
- kultury, w tym bibliotek komunalnych i innych placówek upowszechniania kultury;
- kultury fizycznej, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych;
- targowisk ;
- zieleni komunalnej i zadrzewień;
- cmentarzy komunalnych;

- porządku publicznego i ochrony przeciwpożarowej;
- utrzymania gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych.

Problem 1

Bezrobocie mieszkańców gminy

Cele i zadania

Rozwijać korzystne warunki dla rozwoju małych przedsiębiorstw przyjaznych środowisku. Utrzymać system ulg w podatkach lokalnych z myślą o pozyskaniu nowych miejsc pracy, oraz kapitału rodzimego, jak i zagranicznego.

Prowadzić agresywną politykę pozyskiwania zewnętrznego kapitału na cele inwestycyjne z wykorzystaniem dogodnej lokalizacji Bralinia.

Zgodnie z ustawą prawo działalności gospodarczej wspierać przedsiębiorczość, prowadzić działalność informacyjną i oświatową, organizować stosowne szkolenia, współpracować z organizacjami przedsiębiorców.

Kierunek strategiczny

Obniżyć poziom bezrobocia w gminie do 5% w 2010 r.

Komentarz

W związku z pogorszeniem prognoz gospodarczych należy się spodziewać nieznacznego wzrostu bezrobocia w gminie. Należy wspierać te działania, które zachęcą inwestorów do tworzenia nowych miejsc pracy, oraz skłonią uczniów szkół średnich do podejmowania studiów licencjackich., a szczególnie na kierunkach

informatycznych i ekonomicznych. Należy kontynuować sprawdzone formy ograniczania bezrobocia tj. szkolenia, prace publiczne i interwencyjne.
Miejscowości: Bralin, Gola, Tabor Wielki, Chojęcin Parcele mają wskazania dla rozwoju małego biznesu.

Miejscowości: Czermin, Wernikopole, docelowo Tabor Mały, mają wskazania dla ukierunkowania na agroturystykę.

Bezrobocie w Gminie w marcu 2000 r. wyniosło-238 zarejestrowanych bezrobotnych, w tym 171 kobiet. Najmniej w 1998 r.- 121 zarejestrowanych bezrobotnych

Poprzez rozwijanie zarządzania marketingowego należy doskonalić formy promocji gminy.

Problem 2

Brak sieci kanalizacji oraz sieci gazowej, a także uporządkowanej gospodarki śmieciowej.

Cele i zadania

Konsekwentnie realizować program kanalizacji gminy.

W oparciu o oczyszczalnię ścieków w Bralinie położyć sieć kanalizacji w:

Etap I - w latach 1997-2004 położyć sieć kanalizacji sanitarnej i deszczowej w Bralinie oraz zmodernizować oczyszczalnię ścieków w Bralinie w celu jej przystosowania do ścieków świeżych.

Etap II - do 2010 r. położyć sieć kanalizacyjną w miejscowościach: Tabor Mały, Tabor Wielki, Gola, Mnichowice.

Etap III - do 2010 r. wybudować drugą oczyszczalnię w Nowej Wsi Książęcej i położyć sieć dla ww. miejscowości lub skorzystać z oczyszczalni w Perzowie (za porozumieniem gmin).

Etap IV - do 2015 r. podłączyć Chojęcin - Wieś i Chojęcin-Parcele pod oczyszczalnię ścieków w Kępnie.

Sukcesywnie instalować oczyszczalnie przydomowe w miejscowościach: Działosze, Wernikopole, Nosale, Czermin w latach 2005-2015.

Rozpocząć gazyfikację gminy w 2005 r. w przypadku wybudowania przez Zakład Gazowniczy w Poznaniu stacji redukcyjnej (proponowana lokalizacja w Chojęcinie) i odpowiedniej partycypacji w kosztach ww. zakładu. W I etapie sieć gazowa położona zostanie dla Bralina i części Chojęcina.

Wspierać edukację ekologiczną.

Wprowadzić segregację odpadów u źródła ich powstania oraz zorganizować sprawny system wywozu śmieci.

Kontynuować modernizację starych kotłowni.

Kierunki strategiczne

Poprawiać stan środowiska przyrodniczego.

Komentarz

Pierwszoplanowym celem i zadaniem jest skanalizowanie gminy w ciągu 15 lat na bazie własnych dwóch oczyszczalni ścieków (lub alternatywnych rozwiązań) i oczyszczalni w Kępnie. Należy przyjąć, iż Gmina korzystając z różnych form finansowania wyżej omawianych inwestycji zdoła rozwiązać podstawowe problemy ochrony środowiska w wyznaczonym okresie, w tym prawić stan czystości wód powierzchniowych. Korzystanie z nowego wysypiska komunalnego wpłynie na usprawnienie systemu zbierania odpadów. Z całą konsekwencją należy likwidować dzikie wysypiska i prowadzić stosowną edukację ekologiczną. W zależności od możliwości partycypowania gminy w kosztach gazyfikacji zrealizować opracowany program w tym zakresie. Szansą rozwojową jest działalność Związku Gmin „Prosna” i „Niesob” , a także ewentualne pozyskanie funduszy krajowych i unijnych na ochronę środowiska. Ważną inicjatywą jest podjęcie starań przez powiaty ostrzeszowski, ostrowski, krotoszyński, kępiński i milicki o środki z ISPA na zakład termicznej utylizacji odpadów stałych.

Problem 3

Podniesienie poziomu nauczania, rozwijanie kształcenia wieloprofilowego, z uwzględnieniem potrzeb rynku pracy oraz doposażenie szkół w pomoce dydaktyczne

Cele i zadania

Wybudować gimnazjum w Bralinie do 2002r.

Wybudować salę gimnastyczną przy Gimnazjum (2004 r.).

Dokończyć budowę sali gimnastycznej przy SP w Nowej Wsi Książęcej (2002 r).

Systematycznie uzupełniać wyposażenie szkół w potrzebne pomoce dydaktyczne na podstawie zgłoszonych zapotrzebowań.

Opracować program wspierania rozwoju szkolnictwa do 2005 roku. i prowadzić stałą modernizację istniejącej bazy szkolnej.

Zabezpieczyć w budżecie gminy potrzebne środki finansowe na planowane inwestycje i zakupy, z uwzględnieniem uzupełniających źródeł finansowania inwestycji w oświacie.

Stale dążyć do optymalizowania struktury nauczania oraz kosztów.

Szczególnie wspierać nauczanie języków obcych, informatyki, edukacji ekologicznej.

Zabezpieczyć taki zakres profilaktyki zdrowotnej czy ćwiczeń korekcyjnych, aby objąć nimi wszystkie potrzebujące dzieci.

Kierunek strategiczny

Podniesienie poziomu nauczania w szkołach.

Komentarz

Kierunkiem strategicznym jest poprawa warunków materialnych i organizacyjnych szkolnictwa oraz współuczestniczenie w rozwoju kształcenia. Szczególnie należy wspierać te kierunki i formy kształcenia które będą zgodne z potrzebami rynku pracy. Stąd szczególna troska o wdrażanie programów innowacyjnych, naukę informatyki oraz języka angielskiego i niemieckiego, a także nabywanie przez uczniów praktycznych umiejętności. Należy podjąć również długofalowe działania integrujące młodzież z regionem. Ze względu na stosunkowo niski przyrost naturalny -4,5 prom. w 1998 r. i 2,9 prom. w 1999 r. (widoczna tendencja spadkowa) należy skupić się na optymalnym wykorzystaniu pełnych SP. Dla małych wiejskich szkół, polityka państwa jest niekorzystna (program MEN „Mała szkoła”).

Problem 4

Zwiększenie tempa rozwoju infrastruktury służącej turystyce i rekreacji

Cele i zadania

Rozwijać lokalną agroturystykę i szczególnie wspierać rozbudowę infrastruktury dla potrzeb rekreacji, aktywnego wypoczynku oraz ruchu kołowego (parkingi).

Poprawić wygląd i estetykę poszczególnych miejscowości gminy.

Budować i rozwijać szlaki turystyczne; punkty widokowe, ścieżki rowerowe.

Wspierać rozwój kompleksów leśnych w oparciu o uchwalone granice rolno-leśne.

Kontynuować szkolenia dla rolników w zakresie agroturystyki i produkcji żywności ekologicznej.

Kierunek strategiczny

Stworzyć atrakcyjne warunki dla rozwoju agroturystyki oraz ciągle dbać o wygląd i upiększanie gminy.

Komentarz

Szansą rozwoju dla małych gospodarstw rolnych jest agroturystyka. Wymaga ona stworzenia warunków pobytu na odpowiednim poziomie.

Istnieje możliwość skorzystania z preferencyjnych kredytów wspierających rozwój małej przedsiębiorczości na wsi oraz kampanii promocyjnych mających zasięg ponadlokalny. Decydujący wpływ na rozwój funkcji turystycznej ma bliskość położenia Kobyłej Góry i ewentualne wybudowanie zbiornika retencyjnego w Czerminie lub/i Wernikopolu.

Problem 5

Wielokierunkowe procesy transformacyjne zachodzące w Polsce oraz innych krajach europejskich są przyczyną zmian w rolnictwie. Przystosowanie się do wymogów Unii Europejskiej czy szerzej praw rynkowych stwarza szereg problemów w których przewyciężaniu wspierać będzie rolników również samorząd lokalny. Problemy te dotyczą głównie: struktury gospodarstw indywidualnych, jakości produkcji i wydajności pracy.

Cele i zadania

Informować o możliwościach dostosowania struktury produkcji rolniczej do potrzeb przetwórstwa rolno-spożywczego.

Zorganizować rolników w silne grupy producentów rolnych.

Osiągnąć wysoki stopień specjalizacji oraz norm jakościowych.

Oprzeć rozwój rolnictwa i gospodarki żywnościowej na technikach mieszanych tj. łączących wysokie techniki wytwórcze (high-tech) z tradycyjnymi.

Orientować się na wysoko sprawne technologie pozwalające oszczędzać energię i materiały, a to zwiększy wydajność i dochodowość produkcji.

Różnicować stopień intensywności wykorzystania gruntów (intensywnie wykorzystywać ziemie dobre a ekstensywnie grunty słabe z perspektywą nierolniczego zagospodarowania gruntów marginalnych).

Tworzyć na wsi rozbudowany sektor usługowy.

Wspierać rozwój rolniczych giełd regionalnych oraz zakładów przetwórstwa rolnego.

Wspierać strategię ograniczania strat żywności we wszystkich ogniwach lokalnej gospodarki żywnościowej.

Zorganizować porady w zakresie: przepisów UE, technologii produkcji rolniczej, ekonomiczno-organizacyjnym, podnoszenia kwalifikacji zawodowych,

upowszechnianie wyników badań naukowych w praktyce rolniczej, współpracy grup producenckich z giełdami rolniczymi.

Przygotować Urząd Gminy do sprawnego zorganizowania informacji naukowej, technicznej, marketingowej czy prawnej służącej rolnikom w postępujących przekształceniach.

Kierunek strategiczny

Wspierać działania zmierzające do poprawy struktury rolnictwa z przewagą gospodarstw o wysokiej wydajności i jakości produkcji.

Upowszechnić ideę grup producenckich funkcjonujących w UE ze względu na wolę ich tworzenia i już nabyte doświadczenia.

Szczególnie wspierać te inwestycje które doprowadzą do powstania zakładów przetwórstwa produktów rolnych.

Komentarz

Ogromna część przyrostu produkcji rolniczej w kraju (w przybliżeniu 85%) była do niedawna efektem wzrostu zużycia zasobów materialnych i ludzkich. Tylko 15% można zawdzięczać czynnikom związanym z szeroko rozumianym postępem.

Występuje także zbyt duże rozdrobnienie gospodarstw rolnych. Ten stan rzeczy wymaga podjęcia szeregu działań naprawczych, tym bardziej, iż stan polskiego rolnictwa jest jedną z głównych barier rozszerzenia UE o Polskę.

Ponieważ przedstawiony problem dotyczy także lokalnego rolnictwa, władze Gminy traktują go jako priorytetowy, zdając sobie zarazem sprawę z ograniczonych możliwości swojego oddziaływania na jego rozwiązanie.

Należy przyjąć, iż przeznaczenie uzbrojonego terenu, z atrakcyjną lokalizacją, na budowę zakładu (-ów) o charakterze przetwórczym , pozwoli złączyć problemy ze zbytem i bezrobociem.

Przyjęte w dziale rolnym cele i zadania są traktowane jako szczególnie istotne dla władz samorządowych i rolników.

Czynnikiem sprzyjającym rozwiązywaniu problemów rolnictwa są środki pomocowe na jego rozwój (i obszarów wiejskich) z programu **SAPARD**. Unia Europejska dofinansuje następujące cele:

- poprawę przetwórstwa i marketingu artykułów rolnych i rybnych,
- inwestycje w gospodarstwach rolnych,
- rozwój i poprawę infrastruktury obszarów wiejskich,
- różnicowanie działalności gospodarczej na obszarach wiejskich z myślą o nowych miejscach pracy.

Na ww. cele Polska będzie otrzymywać co roku około 168 mln euro. Da to, z dofinansowaniem z budżetu państwa kwotę ok. 1 mld zł.

Polska otrzyma pożyczkę z **Banku Światowego** na realizację „Programu aktywizacji obszarów wiejskich”. Pożyczka wyniesie 120 mln dol., dofinansowanie rządu -26 mln dol., gminy i beneficjenci 151.4 mln dol., z innych źródeł -3.64 mln dol. Razem ok. 301 mln dol. Okres kredytowania -15 lat, w tym 5 lat karencji na spłatę kapitału; oprocentowanie kredytu zmienne co 6 miesięcy.

Cele:

- rozwój infrastruktury wsi,
- przekwalifikowanie odchodzących z pracy w rolnictwie,
- rozwój edukacji na wsi,
- mikropożyczki,

- tworzenie instytucji administracji lokalnej i regionalnej.

Oczekiwane wyniki:

- na wsi powstanie 44 tys. miejsc pracy poza rolnictwem,
- decentralizacja administracji samorządowej,
- rozwój regionalny,
- stworzenie potencjału instytucjonalnego do zagospodarowania funduszy przedakcesyjnych i strukturalnych Unii Europejskiej.

Problem 6

Brak mieszkań i modernizacja dróg.

Cele i zadania

Utrzymać korzystne warunki dla rozwoju budownictwa mieszkaniowego poprzez zabezpieczenie i uzbrojenie działek budowlanych.

Dbać o dobry stan infrastruktury drogowej i konsekwentnie modernizować drogi gminne, a także budować drogi osiedlowe. Sprawdzoną formą jest dofinansowanie modernizacji dróg o randze powiatowej czy wojewódzkiej chociaż nie jest to zadaniem obowiązkowym dla Gminy.

Zwiększyć bezpieczeństwo ruchu drogowego i odciążyć centrum Bralina od ruchu pojazdów, szczególnie ciężkich (obwodnica).

Kierunek strategiczny

Zabezpieczyć tereny i wykonać infrastrukturę techniczną pod każdy rodzaj budownictwa mieszkaniowego.

Polepszyć parametry dróg.

Komentarz

Gmina powinna posiadać w stałej ofercie uzbrojone działki budowlane pod budownictwo mieszkaniowe, szczególnie pod projektowane osiedle.

Dotychczas gminy mogły otrzymać preferencyjny kredyt z Krajowego Funduszu Mieszkaniowego tylko na uzbrojenie terenu pod budowę mieszkań czynszowych

i spółdzielczych lokatorskich. Nowelizacja ustawy z 26 października 1995 r. o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego rozszerza możliwości zaciągania omawianego kredytu na komunalną infrastrukturę techniczną i pod każdy rodzaj budownictwa mieszkaniowego.

Należy polepszyć parametry techniczne wszystkich dróg w gminie, pamiętając o budowie chodników, prawidłowym oświetleniu tras przelotowych, budowie parkingów dla samochodów.

VIII. Wizja Gminy po 2010 r.

Jaka będzie Gmina na początku XXI wieku ? Odpowiedź na to pytanie zawiera się w strategicznym planie rozwoju. Znając istniejące i przyszłe szanse i zagrożenia, mocne i słabe strony Gminy, widzimy przyszłość Gminy w której przyjęte zostały standardy ekorozwoju oraz :

- rozwijają się małe i średnie przedsiębiorstwa sektora prywatnego dzięki zabezpieczonym i uzbrojonym zasobom gruntów;
- gospodarstwa rolne mają nowoczesne rozwiązania sanitarne, a wiele z nich ma status gospodarstwa ekologicznego;
- gospodarka w Gminie jest przyjazna środowisku, a jej rozwój zrównoważony;
- rozwój gospodarczy Gminy opiera się na otwartej polityce samorządu lokalnego wobec inwestorów krajowych i zagranicznych;
- Gmina posiada nowoczesną infrastrukturę techniczną i jest atrakcyjna turystycznie;
- panuje porządek w zakresie ładu przestrzennego;
- spełnione zostały normy ochrony środowiska przyrodniczego;
- zapewniono mieszkańcom dobre warunki kształcenia i opieki zdrowotnej;
- zapewniono mieszkańcom dogodne warunki dla budownictwa mieszkaniowego, zabezpieczono zasoby gruntów pod budownictwo indywidualne;
- powstała atrakcyjna baza dla rekreacji i wypoczynku w ramach rozwijanej agroturystyki;
- infrastruktura drogowa zapewnia dogodne łączenia komunikacyjne;

- Gmina jest pełna zieleni i nowoczesnych rozwiązań architektonicznych.
-

IX. ZESTAWIENIE NAJWAŻNIEJSZYCH ZADAŃ PRZYJĘTYCH DO REALIZACJI W 2000 - 2010 R.

Priorytety:

- położenie sieci kanalizacyjnej w Bralinie do 2004 r. i kanalizacja gminy do 2015 r.;
- rekultywacja dzikich wysypisk we wsiach soleckich (2006 r.);
- wybudowanie gimnazjum w Bralinie do 2002 r.;
- wybudowanie sali gimnastycznej przy gimnazjum (2004 r.);
- dokończenie budowy sali gimnastycznej przy SP w Nowej Wsi Książęcej;
- rozpoczęcie gazyfikacji gminy w 2006 r.;
- budowa i modernizacja dróg, ze szczególnym uwzględnieniem terenów skanalizowanych.

Zadania równoległe:

- opracowanie planów przestrzennych dla poszczególnych wsi;
- wspieranie grup producentów rolnych oraz inwestorów w branży przetwórstwa produktów rolnych;
- ochrona środowiska poprzez zmniejszenie emisji zanieczyszczeń;
- modernizacja wodociągów (sieci i obiektów w Nowej Wsi Ks.);
- modernizacja oczyszczalni ścieków (2006 r.);

- **modernizacja Urzędu Gminy w Bralinie (stolarka, ocieplenie, modernizacja c.o.);**
- **wspieranie budownictwa indywidualnego;**
- **wspieranie rozbudowy bazy agroturystycznej;**
- **upowszechnianie kultury fizycznej, sportu i turystyki;**
- **poprawienie estetyki miejscowości;**
- **wspieranie działań prowadzących do powstania nowych miejsc pracy;**
- **stałe usprawnianie ruchu drogowego i ulicznego z uwzględnieniem budowy i modernizacji dróg (gminnych, powiatowych, wojewódzkiej i krajowej), oświetlenia ulicznego, chodników czy parkingów.**

Literatura:

- Chlebuś M., *Polityka gospodarcza gminy*, FRDL, Warszawa 1991.
- Europejska Karta Samorządu Terytorialnego*, „Wspólnota” 2/92.
- Gruchman B., Walk F., *Polityka komunalna i regionalna w procesie transformacji*, polsko-niemiecki zeszyt prac seminaryjnych, Wyd AE KPGiR, Poznań 1996.
- Kierunki rozwoju województwa kaliskiego. Synteza programu*. WPR UW w Kaliszu, Kalisz 1997.
- Materiały z Ogólnopolskiego Sympozjum Szkoleniowego z cyklu- Gmina, Gospodarka i Samorząd Lokalny nt.: *Ekonomiczne plany strategiczne dla gmin rozwijających się w gospodarce rynkowej*. Poznań 1995.
- Nowińska E., *Strategia rozwoju gmin na przykładzie gmin przygranicznych*, Wyd. AE, Poznań 1997.
- Osborne D., Gaebler T., *Rządzić inaczej. Jak duch przedsiębiorczości przenika i przekształca administrację publiczną*, Media Rodzina of Poznań, Poznań 1992.
- Parysek J.J., *Podstawy gospodarki lokalnej*. Wyd. Naukowe UAM, Poznań 1997.
- Penc J., *Strategie zarządzania*, Wyd. Placet, t. I-II, Warszawa 1994.
- Polityka gospodarcza w teorii i praktyce*. Zbiór referatów na konferencję naukową organizowaną przez KPG 5 grudnia 1997r w Warszawie. Warszawa 1997.
- Poskrobko B., *Zarządzanie środowiskiem*, PWE, Warszawa 1998.
- Program kanalizacji wsi i budowy oczyszczalni ścieków na terenie gminy Bralin*. „BIPROWODMEL” BPW MiŚ, Poznań 1997.
- Purgat A., Reszel R., *Strategia rozwoju województw i gmin. Teoria i praktyka*, ZCO, Warszawa-Poznań- Zielona Góra 1997.
- Stan środowiska przyrodniczego województwa kaliskiego i perspektywy działań ochronnych do 2010 r.*, UW w Kaliszu, Kalisz 1994.
- Strategia rozwoju zrównoważonego (Regiony Polski Środkowej)*, CUP BPR w Poznaniu, Poznań 1994.
- Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego (wstępny projekt)*, UMWW Poznań, Poznań 2000 r.
- Studium zagospodarowania przestrzennego województwa kaliskiego*. Synteza, WBPP w Kaliszu, Kalisz 1998.
- Studia nad infrastrukturą wsi polskiej*, PAN IRWiR, t.I-IV, Warszawa 1996
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bralin*. Bralin 1999 r.
- Topczewska T., Siemiński W., Makowska K., Kachniarz T., Bednarz-Jagodzińska B., Donimirski K., Ufnalewska K., Trojanek M., *Przedsiębiorczość w gminach. Stymulowanie inwestycji*, ZCO, Warszawa -Poznań-Zielona Góra 1996.
- Województwo poznańskie. Studium zagospodarowania przestrzennego. Koncepcja*, WBPP w Poznaniu, Poznań 1996.

Województwo wielkopolskie w 1998 r. Ważniejsze dane o województwie, powiatach i gminach, Urząd Statystyczny w Poznaniu, Poznań 1999 r.

Wojtasiewicz L. (red.), Wstępny projekt strategii rozwoju województwa wielkopolskiego. Synteza. Poznań 2000 r.

Woś A., *Strategie rozwoju rolnictwa*, PWN, Warszawa 1992 r.

Wysocka E., Bobiński J., Topczewska T., Trojanek M., Mzyk E., *Strategia i polityka rozwoju gmin i województw. Podstawy metodyczne*, ZCO, Warszawa-Poznań-Zielona Góra 1996.

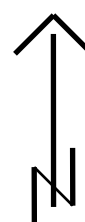
Wysocka E., Koziński J., *Strategia rozwoju województw i gmin. Teoria i praktyka*, ZCO, Warszawa-Zielona Góra 1998.

Ziółkowski M., *Planowanie strategii rozwoju gminy*, maszynopis SGH, Warszawa 1996.

Załączniki

MAPKA GMINY BRALIN Z UKŁADEM KOMUNIKACYJNYM

Stan w dniu 30 sierpnia 2000 r.

LEGENDA:

- - granica gminy
- droga krajowa
- drogi powiatowe
- drogi gminne